

Tájékoztató az MTVA általi, kereskedelmi forgalomban nem elérhető művek felhasználásáról

Tájékoztatjuk Tisztelt Felhasználóinkat, hogy a kereskedelmi forgalomban nem elérhető művek, teljesítmények (a továbbiakban: mű) jelen <https://nemzetiarchivum.hu/> weboldalon történő felhasználására a vonatkozó szerzői jogi rendelkezések alapján került sor. Az (EU) 2019/790 irányelv átültetésével hazánkban is lehetővé vált a kulturális örökségvédelmi intézmények, így a közszolgálati médiaszolgáltató archívuma (a továbbiakban: Archívum) számára is, hogy a szerzői jogról szóló 1999. évi LXXVI. törvény („Sztj.”) **41/M. §-ában rögzített feltételek betartása mellett kereskedelmi forgalomban nem elérhető szellemi alkotásokat hozzáférhetővé tegyen.** A művek nyilvánosságának biztosítása nagy örömeinkre szolgál, tekintettel arra, hogy az MTVA tulajdonosi joggyakorlása alá tartozó **közgyűjteménynek minősülő Archívum számos kereskedelmi forgalomban nem elérhető** olyan kulturális, kutatási, oktatási szempontból is rendkívüli értékkel bíró alkotást tartalmaz, amelynek publikálására mindezidáig még közérdekből sem volt lehetőség.

Az elérhetőségvizsgálat lefolytatását követően és legalább 6 (hat) hónappal azután, hogy az érintett műveket és ezek felhasználásait az Európai Unió Szellemi Tulajdon Hivatalának („EUIPO”) erre rendszeresített honlapján bejelentette (<https://euipo.europa.eu/out-of-commerce/#/>) az MTVA a műveket nem kereskedelmi céllal többszörözi (másolja, digitalizálja) és nyilvánossághoz közvetíti (pl. online elérhetővé teszi). Ez a kulturális örökségvédelmi intézmény által történő **nem kereskedelmi céllal fenntartott honlapon** megvalósított hozzáférhetővé tétel az Sztj. alapján az EGT területén megvalósuló lineáris **nyilvánossághoz közvetítést, valamint korlátozott időtartamban való újrachallgathatóságot** és az ezekhez szükséges többszörözéseket jelenti.

I. Közös jogkezelés körében történő felhasználás

1. Főszabály szerint a művek felhasználása engedélyköteles felhasználás és amennyiben van az adott területen illetékes közös jogkezelő szervezet, a mű felhasználására az MTVA a közös jogkezelő szervezettől – megfelelő díjazás fejében – engedélyt szerzett a felhasználásra. A közös jogkezelő szervezetek jogkezelési tevékenységéről a Szellemi Tulajdon Nemzeti Hivatala weboldalán Ön is tájékozódhat: <https://kjk.sztjh.gov.hu/>.
2. Az MTVA az EUIPO erre rendszeresített honlapján bejelentette a tervezett felhasználást (<https://euipo.europa.eu/out-of-commerce/#/>).
3. Amennyiben Ön a mű szerzője (pl. rendező, forgatókönyvíró) vagy szomszédos jogi jogosultja (pl. előadóművész) és a felhasználással nem ért egyet, **bármikor** – az EUIPO bejelentést követő 6 hónapos időszak alatt vagy a felhasználás megkezdését követően is – **tiltakozhat** („opt-out”) a felhasználás közös jogkezelés körében történő engedélyezése ellen, ugyanakkor **felhívjuk figyelmét, hogy egyes szerzői jogai tekintetében a felhasználások után Ön díjazásra lenne jogosult** a képviseletében eljáró közös jogkezelő szervezet (pl. ARTISJUS Magyar Szerzői Jogvédő Iroda Egyesület, Előadóművészi Jogvédő Iroda Egyesület) által beszedett díjak felosztására vonatkozó szabályai szerint.

Amennyiben a díjazás ellenére mégis úgy döntene, hogy a felhasználás ellen tiltakozik, kérjük, hogy elsőként a kozonsegszolgalat@mtva.hu levélcímre írjon, hogy az MTVA felvehesse Önnel a kapcsolatot, illetve írásban tájékoztathassa Önt a tiltakozást illető további konkrét teendők érdekében.

Tiltakozását egyrészt megteheti az Európai Unió Szellemi Tulajdon Hivatala (a továbbiakban: EUIPO) portálon **általánosan** (minden műve vonatkozásában): <https://euipo.europa.eu/out-of-commerce/#/ooc/generaloptout>, illetve **egyes konkrét művekre** vonatkozóan (az EUIPO adatbázisába feltöltött műveknél a "Request opt-out" gombra kattintva van erre lehetőség) is, de az

Szjt. 41/M. § (2) bekezdése követelményként írja elő a közös jogkezelő szervezethez intézett teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt nyilatkozatot. A tiltakozást tartalmazó nyilatkozat a kézhezvétel napját követő 5. (ötödik) naptári napon válik hatályossá. A tiltakozással érintett, már megkötött felhasználási szerződések esetében a tiltakozás – eltérő megállapodás hiányában – a tiltakozással érintett naptári félév utolsó napján válik hatályossá, feltéve, hogy a tiltakozásra az érintett félév első három hónapjának utolsó napjáig sor kerül.

II. Szabad felhasználás körében történő felhasználás

1. **Amennyiben** a műre és a felhasználásra vonatkozóan a **közös jogkezelés nem releváns** (pl. irodalmi művek, hangfelvétel előállítói teljesítmények on demand hozzáférhetővé tétele), **úgy az MTVA felhasználását szabad felhasználási kivétel teszi lehetővé** [Szjt. 41/M. § (4) bekezdése]. Azaz, ha a felhasználni kívánt műtípus tekintetében reprezentatív közös jogkezelő szervezet nem rendelkezik a felhasználási jogok gyakorlására vonatkozó kizárólagos engedéllyel és hatályos díjszabással, valamint a felhasználás során a szerző vagy a szomszédos jogi jogosult neve – ha ez lehetséges – feltüntetésre kerül, a szerző vagy a szomszédos jogi jogosult engedélye nem szükséges a mű jelen honlapon történő online elérhetővé tételéhez és az ezt megelőző többszörözéséhez.
2. Ön, mint jogosult a felhasználást annak megkezdése előtt is megakadályozhatja. Tiltakozását szabad felhasználás esetén is bármikor előterjesztheti, azonban ezúton is kérjük, hogy alaposan fontolja meg a tiltakozást, tekintettel arra, hogy a közgyűjteményekben őrzött művek társadalom szélesebb rétegeihez történő, elsősorban kulturális és oktatási célú eljuttatásához közérdek fűződik.

Kérjük, hogy elsőként a kozonsegszolgalat@mtva.hu levélcímre írjon, hogy az MTVA felvehesse Önnel a kapcsolatot, illetve írásban tájékoztathassa Önt a tiltakozást illető további konkrét teendőkről.

Amennyiben a műve felhasználása az Szjt. 41/M. § (4) bekezdése szerinti szabad felhasználási kivételi körbe tartozik, Ön tiltakozhat egyrészt a fentiek szerint az EUIPO portálon vagy közvetlenül az MTVA részére címzett jognyilatkozattal (az MTVA székhelye: 1037 Budapest, Kunigunda út 64. Archivum Iroda)

Amennyiben igényét közvetlenül az MTVA-hoz nyújtja be, az MTVA felhívja a **megfelelő felületen keresztül történő tiltakozás benyújtására is**, hogy igényét a lehető leggyorsabban és szakszerűen bírálhassuk el. Tiltakozását, amennyiben az **hiánytalan, az MTVA ésszerű határidőn belül, de legfeljebb 60 napon belül elbírálja**. Az MTVA megvizsgálja a tiltakozási kérelmet és amennyiben azt elfogadja, a felhasználást abbahagyja. Az ezen időpontig történő felhasználásokért a jogosult díjazásra nem tarthat igényt. A tiltakozás elfogadását vagy visszautasítását az EUIPO rögzíti adatbázisában. (Amennyiben a felhasználás közös jogkezelés alá tartozik, úgy a tiltakozást az érintett (<https://kjk.sztnh.gov.hu/>) közös jogkezelő szervezetnél szükséges benyújtani, az MTVA részére tett nyilatkozat joghatás kiváltására alkalmatlan.)

Tiltakozásának megtétele kapcsán **kérjük, vegye figyelembe,**

- hogy az esetleges jogsértések, károkozások megelőzése, kizárása érdekében kérhetjük:
 - a szerzőség (jogosulti, jogutódi minőség) megalapozást szolgáló körülmények előadását, igazolását,
 - az igény teljes bizonyító erejű magánokiratba foglalt előterjesztését;
- hogy a tiltakozás elbírálásának időpontjától kezdődően az adott művet nem használjuk, ezzel azonban a mű bármely más formában, különösen közszolgálati műsorban való hozzáférhetővé tétele is korlátozottá válhat, ami a jogosításra fordított korlátozott erőforrásoktól és a közszolgálati médiaszolgáltató döntésétől függően kedvezőtlen hatással lehet az ismétlések utáni jogdíjból való részesedésre is.